

SAMOBORSKI LIST

P n Knjižnica kr. sveučilišta — Zagreb

GODINA XXXVII.

U SAMOBORU, 1 LIPNJA 1940

BROJ 11.

»Samoborski List« izlazi 1. i 15. u mjesecu — Pretplata sa poštarinom na cijelu godinu iznosi 25.— din. — Inozemstvo 50.— din. — Uprava i uredništvo: Livadićeva ulica 2. Vlasnik i odgovorni urednik Slavko Šek, Samobor

Oglase prima uprava prema cjeniku. — Za oglase, koji se više puta uvršćuju, daje se znatan popust. — Rukopisi se ne vraćaju. — Tisak: SAMOBORSKE TISKARE Slavko Šek, Samobor, Livadićeva ulica broj 2.

Općinski izbori

U nedjelju dne 19. svibnja obavljani su izbori općinskih odbornika u čitavoj Banovini Hrvatskoj.

U našem su kotaru isto tako provedeni izbori i to u Samoboru, te općinama Podvrh, Sv. Nedjelja i Sv. Martin.

U svim ovim općinama bio je poslije raspisa izbora dosta jaki interes, za nove opć. odbornike, pa se je držalo da će općinari u ovim općinama kao i građani Samobora biti pozvani na širi sastanak, gdje bi se imala ustanoviti lista za nove općinske odbore.

Međutim to nije bilo učinjeno, pa je onda vodstvo HSS sastavila svoje liste za vanjske općine i za Samobor. Tako su bile u našem kotaru istaknute samo liste organizacije HSS.

Poradi toga, bio je i rezultat učešća slabiji. Najveći procenat glasovao je u samom Samoboru: od 818 glasača glasovalo je 411 glasača ili 50%. Izabrano je trgovišno zastupstvo kako je predloženo t. j. slijedećih 18 zastupnika:

1. Regović Viktor, kovački obrtnik;
2. Kocijanić Juraj, župnik;

3. Urlj Marijan ing., tvorničar;
4. Tkalčić Franjo ml., gostioničar;
5. Dr. Bahovec Marko, odvjetnik;
6. Bišćan Antun, posjednik;
7. Budi Josip st., gostioničar;
8. Tenk Đuro, mesarski obrtnik;
9. Prebeg Mirko, trgovac;
10. Šnidarić Ivan, stolarski obrtnik;
11. Šoštarić Vladimir, trgovac;
12. Novak Mijo, posjednik;
13. Noršić Juraj, poljodjelac;
14. Šoštarić Milan ml., trgovac;
15. Vrbanić Josip, postolarski obrtnik;
16. Herceg Marko, tkalački radnik;
17. Kirin Franjo, poljodjelac;
18. Ivanščak Franjo, stolarski pomoćnik.

U vanjskim općinama glasovalo je: u općini Podvrh od 3.448 izbornika 1.516 ili 43%, u općini Sv. Nedjelja od 1.378 izbornika 652 ili 47% a u općini Sv. Martin od 1.718 izbornika glasovalo je 268 ili 15%.

Svečana sjednica trgovišnog zastupstva

U srijedu dne 29. pr. mj. sazvana je bila prva sjednica novo izabranog trgovišnog zastupstva.

Od strane kotarske oblasti prisustvovao je sjednici kotarski predstojnik Teodor Turk.

Sjednici predsjednik Viktor Regović. Zapisnik vodi trgovišni bilježnik Mirko Blažinić.

Od strane HSS prisustvuju sjednici prof. Tomašić predsjednik samoborske organizacije Bahovec Marko predsjednik kotarske organizacije Franjo Horvat.

Od novoizabranih zastupnika prisutni su: Juraj Kocijanić, župnik, dr. M. Bahovec, ing. Urlj, Novak Mijo, Milan Šoštarić, Josip Budi, Antun Bišćan, Franjo Tkalčić, Josip Vrbanić Franjo Ivanščak, Marko Herceg. — U vojsci se nalaze: Šoštarić Vladimir, Šnidarić Ivan, Noršić Juraj, Kirin Franjo i Tenk Đuro. — Ispričano izostao Prebeg Mirko.

ZAPRISEGNUĆE ZASTUPSTVA

Nakon što načelnik Regović pozdravlja novo izabrane zastupnike i prisutne predstavnike organizacije HSS, zapriše novo zastupstvo kotarski predstojnik Turk, te želi novom zastupstvu da zdušno poradi za dobrobit koji samog Samobora tako i čitavog hrvatskog naroda.

IZBOR NAČELNIKA

Prelazi se na drugu točku dnevnog reda, izbor načelnika i podnačelnika. Prema novoj uredbi o općinama,

ima se načelnik i njegov zamjenik birati tajno, pa su u tu svrhu razdijeljene među zastupnike glasačke cedulje.

Zastupnik Franjo Tkalčić predlaže zastupstvu da za načelnika bira dosadanjeg načelnika g. Regovića, a za podnačelnika g. ing. Urlja.

Zastupstvo bira nakon toga jednoglasno za načelnika g. Viktora Regovića, a za podnačelnika sa 10 glasova g. ing. Urlja.

Načelnik Regović, vidljivo dirnut, na ovako spontano izraženom povjerenju, hvali zastupstvu i obećaje, da će i nadalje sve svoje sile posvetiti dobrobiti i napretku dragog mu rodnog mjesta.

Predlaže da se sa ove prve i svečane sjednice pošalju pozdravi vodji hrvatskog naroda dru. Vladku Mačku i banu Hrvatske banovine dru. Šubašiću.

Zastupstvo ove prijedloge sa burnim poklicima „živio“ jednodušno prihvaća.

Zatim načelnik iznosi potrebe našeg mjesta i važne zadatke, koji se stavljaju u dužnost novom zastupstvu da ih provede. Naročito naglasuje dovršenje izgradnje ubožnice i nadasve važno pitanje gradnje nove škole u Samoboru, zatim uređenje naših cesta koje su jako izderane još od prošlogodišnje poplave i dr. — Apelira za to na novo zastupstvo, da ga jednodušno podupre u njegovom nastojanju, da se ova važna pitanja što prije provedu. — Zastupstvo burno pozdravlja ponovo izabranog načelnika.

Prelazi se na daljnju točku dnevnog reda:

Izbor užih odbora i pododborna

U ove odbore bira zastupstvo jednoglasno slijedeće zastupnike:

Upravni odbor: Novak Mijo, dr. Bahovec, Juraj Noršić, Milan Šoštarić, Ivan Šnidarčić.

Gospodarski odbor: Josip Budi, Antun Biščan, Juraj Noršić, Milan Šoštarić, Franjo Tkalčić — Zamjenici: Franjo Kirin, Josip Vrbanić.

Električni odbor: dr. Bahovec, Franjo Ivanščak, Mirko Prebeg, Ivan Šnidarčić, Franjo Tkalčić.

Vodovodni odbor: Ivanščak, Milan Šoštarić, Gjuro Tenk, Josip Vrbanić. — Zamjenici: Budi, Marko Herceg.

Gradjevni odbor: Ing. Franjo Bahovec, Ivanščak, ing. Vladimir Juranović, Šnidarčić.

Školski odbor: Franjo Fleis, Marko Herceg, Juraj Kocijanić, Vladimir Šoštarić, Josip Vrbanić.

Uboški odbor: Ivanščak, Kocijanić, Novak, Prebeg. — Zamjenici: Budi, Šnidarčić.

Grobljanski odbor: Budi, Ivanščak, Kocijanić, Noršić, Vrbanić.

Odbor za nužne prolaze: Budi, Novak, Milan Šoštarić, Vrbanić.

Procjenitelji poljskih šteta: Budi, Biščan, Kirin, Novak, Vrbanić.

Procjenitelji nekretnog imetka: Budi, Noršić, Novak, Milan Šoštarić, Šnidarčić, Vrbanić.

Prehranbeni odbor: Budi, Novak, Prebeg, Vladimir Šoštarić, Vrbanić.

Predstavnici za opć. turistički odbor: Regović, Urli Ivanščak.

Nakon izbora ovih odbora svršen je dnevni red ove svečane sjednice pa ju načelnik zaključuje.

* * *

Nakon završene sjednice pozvao je načelnik novo izabrane zastupnike, prisutne predstavnike HSS i činovništvo općine na čašicu razgovora u gostionicu Franje Tkalčića. Ovdje su po starom hrvatskom običaju izrečeni mnogi lijepi govori i zdravice, naročito prof. Tomašiću i predsjed. org. Marku Bahovcu te načelniku Regoviću.

Ugodno iznenađenje učinila je na načelnika naša glazba, koja je nenadano došla da ga svojim skladnim sviranjem srdačno pozdravi. Načelnik se osobito dirnut, zahvalio na toj pažnji, glazbenicima.

I tako je na osobito svečan način proveden prvi dan nastupa ponovo izabranog načelnika Regovića i novog zastupstva.

IZBOR NAČELNIKA

Nakon općinskih izbora sazvana su bila novoizabrana zastupstva u našem kotaru da polože prisegu i da prema novom izbornom redu izaberu načelnika i upravne odbore.

U Samoboru izabran je ponovo i jednoglasno za načelnika Viktor Regović, za podnačelnika ing. Urli

— U Podvrhu za načelnika Levin Fresl, za podnačelnika Mijo Belak. — U Sv. Nedjelji za načelnika Juro Jurina, za podnačelnika Fabijan Prelec. — U Sv. Martinu za načelnika Franjo Gerašić a za podnačelnika Mijo Razum.

Tijelovo

U četvrtak dne 23. pr. mj. na svečan je način po starom običaju proslavljen blagdan Tijelova. U 8 sati ujutro služio je svečanu misu u župnoj crkvi preč. župnik g. Juraj Kocijanić, a na koru pjevao je mješoviti zbor „Jeke“ staroslavensku misu. Misi prisustvovala su sva naša društva, predstavnici vlasti i školska djeca iz čitave samoborske župe sa svojim nastavnici.

Poslije mise išla je velika procesija do kapelice sv. Mihalja, gdje je bila prva postaja vraćajući se natrag stala je procesija kod druge postaje kod kuće pok. Oslakovića zatim na glavnom trgu pred kućom gde Bagadur i ispred župne crkve.

Na procesiji svirala je naša glazba pod ravnanjem svog vrsnog kapelnika g. Kolara nabožne pjesme, a školska su djeca pjevala pod vodstvom učitelja g. Fresla. Na postajama odgovarao je prigodom evanđelja muški zbor „Jeke“.

Kako je toga dana bilo vrlo lijepo vrijeme prisustvovao je procesiji vrlo velik broj našeg građanstva i seljaštva, a za nebom išao je načelnik trgovišta Regović, kotarski predstojnik g. Teodor Turk i predstavnici ostalih ureda.

Prozori kuća bili su vrlo lijepo okićeni cvijećem i gorućim svijećama te svetim slikama.

Uredba o boravku i kretanju stranaca

„Narodne Novine“ donose odluku bana Hrvatske dra Ivana Šubaića, kojom na temelju uredbe od 21. studenoga 1930 po ovlaštenju bana banovine Hrvatske proteže na Hrvatsku uredbu sa zakonskom snagom, koju

je izdalo ministarsko vijeće 17. travnja ove godine.

Po toj odluci može strani državljanin promijeniti mjesto stanovanja na području banovine Hrvatske samo po odobrenju Banske Vlasti. Ona ujedno odobrava boravak stranim državljanima u Banovini Hrvatskoj preko roka trajanja ulazne vize. To je ona uostalom i do sada činila dozvoljavajući produženje boravka stranim državljanima.

Motivi, radi kojih je ban Hrvatske protegnuo ovu uredbu na Hrvatsku, isti su, koji su vodili ministarsko vijeće, kad je donosilo uredbu.

Sličan postupak prema strancima uvode i druge države, jer se pokazalo, da je nadzor nad strancima uvijek potreban, a posebno u današnjim vremenima. Uredba je stupila na snagu.

Godišnjica katastrofalne poplave u Samoboru

Dne 21. pr. mj. bilo je godinu dana kako je zadesila Samobor katastrofalna nesreća od poplave.

Još je našim građanima i danas živo u pameti, kako su toga dana ogromne mase vode nadolazile lipovačkom i rudarskom Gradnom. — Voda je rošila i nosila sve, što joj je bilo na putu. Na svim ulicama i glavnom trgu dosegla je voda visinu od 1 metra i više. Na mnogim se mjestima još i danas mogu vidjeti posljedice pustošenja, koje je voda prije godinu dana počinila.

Poslije poplave bilo je ovdje više komisija koje su pregledale tok potoka Gradne te ustanovili da se isti mora što prije urediti,

počistiti i načiniti prelomi vode, kojima bi se tok vode ublažio.

Međutim prouzročenu štetu i uzroke poplave naročito pak do danas još to nije provedeno, a i cesta do Smerovišta u posve je derutnom stanju, pa je to na štetu turizma i planinarenja na ovu stranu, što je od velike štete za tamošnje žiteljstvo, koje sve svoje proizvode lahko proda, kada imade dovoljno izletnika u ovu inače prekrasnu prirodu.

35 MILIJUNA DINARA ZA REGULACIJU POTOKA I RIJEKA

Kako su nastali ljepši dani, to će se sada među ostalim moći započeti i s javnim radovima naročito na izgrađivanju i popravljivanju cesta, hidrotehničkih radova itd., na području banovine Hrvatske.

U pogledu cesta bit će ove godine učinjen velik korak naprijed, jer dok se dosad za kilometar ceste odobravalo 4 do 5 tisuća dinara, odsad će odjel Banske Vlasti za tehničke radove po kilometru trošiti 8 tisuća dinara.

Za reguliranje potoka i rijeka što je s obzirom na katastrofalne poplave od neobično velikog značenja za sve zainteresirane krajeve, bit će tokom ove godine utrošeno 35 milijuna dinara, dok će posebno 12 milijuna dinara biti upotrijebljeno za snabdijevanje sela i mjesta pitkom vodom.

Svi ovi radovi bit će pokriveni kreditima iz redovitog proračuna banovine Hrvatske do 1. I. 1941. godine, koji ukupno iznose oko 150 milijuna dinara.

Sada će sigurno i korito naše Gradne koji Lipovačke tako i rudarske biti uređeno.

VIJESTI . . .

Darovi

G. Mijo Kokman, mjesni sudac trgovišta Samobora darovao je svoju godišnju nagradu od 386 Din kao mjesni sudac niže navedenim društvima: Sirotištu č. sestra Maloga Isusa 100 Din; Vatrogasnom društvu u Samoboru 86 Din; Školi Samobor za nagradne knjige 100 Din; Društvu „Karitas“ 50 Din, Zadruzi za Gradnju Hrvatskog Doma 50 Din.

Proletni velesajam u Ljubljani

održat će se od 1 do 10 lipnja. Ovu priredbu sastavlja više bogatih privrednih i drugih specijalnih izložbi.

U općem dijelu bit će izloženi proizvodi industrijskih i zanatlijskih struka.

Za naše siromake

G. Josip Palfi položio je kod općine Samobor 100 Din za siromake, umjesto vijenca na odar pok. Ivanu Falzari.

Darovi našim društvima

Gđa Tončika i Janko Šešok darovali su Hrv. pjev. društvu „Jeki“ 100 Din i Hrv. sportskom klubu Samobor 100 Din koju su svoju položili u upravi našeg lista.

TON-KINO »SAMOBOR« donosi:

Danas u subotu 1 i sutra u nedjelju 2 ov. mj. prikazivat će naš kino vanredno lijepi Alfa film „Nanon“. Prekrasno pjevanje Erne Sack, čini ovaj Alfa šlager muzičkom senzacijom prvoga reda.

U subotu počinje predstava u pol 9 sati a nedjeljom u pol 5 i 8 sati.

Upozorujemo naše građanstvo na ovaj film, ako žele da provedu nekoliko vrlo ugodnih časaka.

Povišenje cijena

Uvoznici, trgovci, proizvođači i preradivači — ne smiju za artikle, za koje je bankom naredbom određen nadzor — povećati cijene u unutarnjem prometu, ako to povećanje predhodno ne prijave oblasnom nadzorništvu za cijene i ne dobiju propisano odobrenje.

Prijave odnosno molbe predaju se kod sreskog načelstva kao prvostepene upravne oblasti, a moraju im biti priloženi svi punovažni dokazi, kojima se opravdava namjeravano povećanje cijena. Kao punovažni dokazi smatraju se računi, zaključni listovi, tovarni listovi itd.

Prijava mora biti biljegovana sa Din 30, a prilozi sa Din 4 banovinskog biljega.

Povodom podnešenih prijava oblasno će nadzorništvo donijeti odluku što hitnije, a najkasnije u roku od 15 dana.

Bez odobrenja oblasnog nadzorništva ne može se povisiti postojeće cijene ni u slučaju ako je prijava za povisjenje podnešena.

Protiv odluka i rješenja oblasnog nadzorništva — nezadovoljni mogu u roku od 15 dana ulagati utok odjelu za obrt, industriju i trgovinu Banovine Hrvatske, koji rok računa se od dana primitka pobijane odluke ili rješenja, a mora biti biljegovan sa Din 30 banovinskog biljega.

Naredba o nadzoru cijena propisuje, da će svaki, tko se ogriješil o naprijed označene propise biti kažnjen zatvorom do 6 mjeseci i novčano do Din 50.000.

Propisi o suzbijanju skupocje i nesavjesne špekulacije, te o nadzoru nad cijenama — objavljeni su u službenom listu Banovine Hrvatske „Narodna Novina“ broj 275 i 291 sa 1939, te 71, 82, 87, 93, 95 i 109 sa 1940

Oproštaj

Svim mojim prijateljima i znancima, kojima nisam prigodom mog odlaska iz Samobora u Novi Marof, mogao osobno reći zbogom, to činim ovim putem.

OLJAČA, oficijal

Povlačenje starod novca od 10 DINARA IZ OPTICAJA

Na osnovu § 1 Zakona o povlačenju iz opticaja starog i o kovanju novog metalnog

novca, a u sporazumu s Narodnom bankom ministar financija donio je rješenje, da se sukcesivno počev od 31 svibnja o. g. pa u roku od 3 mjeseca, tj. zaključno do 31 KOLOVOZA o. g., povlači iz opticaja stari srebrni novac od 10 DINARA iskovan na osnovu Zakona o kovanju srebrnog novca od 10 i 20 Din od 28. studenoga 1931.

Po isteku prednjeg roka ova vrsta novca prestaje biti zakonsko sredstvo plaćanja i moći će se još u naknadnom roku od šest mjeseci zamijeniti bez odbijanja novoiskovanim novcem na blagajnama Narodne banke i državnih financijskih ustanova.

Sumporno kupalište u Sv. Heleni

posve je uređeno i otvoreno. — Tople kupelji u kadama, nutarnji i vanjski plivači bazen. Polpuna opskrba uz umjerene cijene

Vjenčanje

Dne 26 pr. mj. vjenčao se u župnoj crkvi g. Marko Juraj, limarski obrtnik sa gđicom Maricom Vuković, kćerkom Franje Vukovića, krojačkog obrtnika. — Bilo sretno.

Jednokratno ljetno radno vrijeme

Danas stupa na snagu prošlogodišnje rješenje Banake Uprave Savske Banovine o jednokratnom ljetnom radnom vremenu.

To jednokratno radno vrijeme vrijedi u Zagrebu i još nekim gradovima u Banovini Hrvatskoj osobito za namještenike banaka, osiguravajućih društava i njima sličnih radnja.

Za poslovnice svih industrijskih poduzeća za sve veletrgovine bez obzira da li imaju otvorenu prodavaonicu na ulicu, te za sve one radnje koje se bave pretežno prodajom robe na veliko.

Koliko je poznato, trajanje ljetnog jednokratnog radnog vremena nije striktno određeno nego se u nekim poduzećima radi od 7 ujutro do 2 sata poslije podne, u nekima od pol 8 do 2 ili pol 3 sati poslije podne.

Uredba o pomoćnoj vojsci zemaljske obrane

Ministarstvo vijeće propisalo je na prijedlog ministra vojske i mornarice uredbu o pomoćnoj vojsci zemaljske obrane.

Pomoćna vojska zemaljske obrane sačinjavaju i podvrgnuti su obvezni rada po određ-

bama ove uredbe svi državljani muškoga spola sposobni za umni rad, od navršanih 16 do navršanih 70 godina, ili za fizički rad, od navršanih 16 do navršanih 65 godina izuzevši obveznike vojničke snage.

Osobe starije od 70 odnosno 65 godina, koje su još sposobne za vršenje službe pomoćne vojske, ako izjave želju mogu se uvrstiti u obveznike pomoćne vojske kao dobrovoljci.

Pomoćna se vojska mobilizira u slučaju državne mobilizacije prema potrebama za osiguranje života i djelovanja mobilizirane vojne snage kao i za održavanje života cijelog naroda i opstanka države u toku rata.

Pomoćna vojska ima tri poziva. Prvi poziv sačinjavaju upravno i stručno osoblje i stručni radnici industrije, obrta, šumarstva, rudarstva, prometa, građevinarstva i zdravstva. U ovaj se poziv po potrebi može uvrstiti i priučeno osoblje i radnici spomenutih zanimanja.

Drugi poziv sačinjavaju poljoprivrednici i stočari, koji se u miru bave poljoprivredom i stočarstvom i žive od ovih zanimanja, kao i stručnjaci ovih grana privrede, kao što su agronomi, veterinari, veterinarski pomoćnici, stočni bolničari i polkivači.

Treći poziv sačinjavaju svi ostali obveznici. Obveznici prvog poziva radić će u industrijskim i obrtnim poduzećima koja su potrebna u zemaljskoj obrani, izmjenično po 8 sati dnevno. Suvršena se radna snaga stavlja na raspolaganje nadležnoj oblasti, a za nedostatak traži se od nje naknada.

U slučaju hitnih potreba zemaljske obrane vrijeme rada u poduzećima, koje rade u manje od tri izmjene može se i povećati, što će određivati nadležni ministar opskrbljivanja u sporazumu sa ministrom socijalne politike i narodnog zdravlja.

S ministrima opskrbljivanja usporedeni su analogni odjeli Banke Vlasti.

Svaki obveznik prvog poziva ima svoj ratni radnički raspored, koji mu mora biti saopćen i upisan u njegovu poslovnu knjižicu koju mora imati svaki obveznik.

Uredba potanko određuje, kada se i gdje se imaju prijaviti obveznici u slučaju mobilizacije, mjesto i način njihovog zaposlenja te sve ostalo, što je s time u vezi.

AUTOBUSNO PODUZEĆE ZAGREB — SAMOBOR

Vozni red: Iz Samobora: u 7, 9, 13.45, 18.30 i 21 sat.

Iz Zagreba: u 8, 12.15, 14.45, 19.30 i 23.15 sati.

Stajalište u Zagrebu: Barthouov (Preradovićevo) trg.

SPORT

Hrvatski športski klub „Samobor“

priređuje dne 9. lipnja 1940. za svoje članstvo i prijatelje izlet u Veliku Goricu na gostovanje tamošnjem Š. K. „Gradanskome“. Poblize informacije i upisi kod g. V. Mučnjaka.

Najnoviji broj „Samoborca“ od 30. svibnja donosi u rubrici „Sport“ pod opisom utakmice „Samobor i Peka“ između ostalog slijedeće: „Samobor“ su pojačali igrači „Croatie“ Kogoj, Bišćan i Matota.

Ovi navodi nisu u cjelosti tožni to jest šlo se tiče Matote. Matota još do danas nije zatražio istup iz našeg kluba a kako je i verificiran kod Zagreb. Nogmetnog Podsaveza kao naš igrač, ne smatramo da nam je on posuđen od nekog kao pojačanje. On je samo pojačao momčad Hrske „Croatie“ protiv „Jaska“ iz Jaske kao član našeg kluba.

Toliko na znanje našoj športskoj publici.

Za Hrvatski športski klub „Samobor“
Tajnik I.
M. Stojadinović

Razne zanimljivosti

„Obus“ u sve većoj upotrebi

U toku posljednjih godina u sve većoj mjeri, naročito u gradovima, počelo primjenjivati savremeno prometno sredstvo, naime omnibus na električni pogon, ukratko nazvan „Obus“. To vozilo stoji nekako po srijedi između tramvaja i omnibusa; ima naime električni pogon od tramvaja, od kojeg je preuzelo i vodove struje, dok inače po svom obliku i načinu izgradnje sasvim nalikuje sadašnjim omnibusima.

Prednosti tog novog prometnog sredstva, gledano s privredne strane, sastoje se u iskorišćivanju električne struje kao pogonskog sredstva i u otpadanju tračnica. Ali i prometnotehnički nastaje velika prednost baš uslijed te nezavisnosti od tračnica, budući da se kola na taj način mogu kretati po cijeloj širini ulice i pristajati tik uz pločnike za pješake.

Kako se iz tehničkog godišnjeg izvještaja poduzeća AEG vidi, znatno su tokom posljednjih godina porasle dobave tih novih vozila, koja se sada sve više rabe i u samoj Njemačkoj, nakon što se taj čisto njemački izum najprije za čudo mnogo jače proširio u ostalim zemljama.

Cijeli niz njemačkih gradova posjeduje danas već obusne linije, koje se zbog praktičnosti sve više i više izgrađuju i proširuju. Prema izvještaju poduzeća AEG naručili su prošle godine ta nova vozila ovi velegradovi Aachen, Berlin, Danzig, Dortmund, Hamburg i Leipzig, te pet daljnjih njemačkih gradova.

Svakako se na temelju dobrih iskustava i stalnog porasta obusnog prometa u skoroj budućnosti može računati sa značajnim razvojem tog ekonomičnog i udobnog vozila za kraće udaljenosti. U raznim zemljama su već mnogi gradovi svoje tramvajske i autobusne linije zamijenili tim novim prometnim sredstvom.

—AKA—

Pojačavanje glazbe u kupalištima

Danas već sva kupališta diljem čitavog svijeta imaju svoje kupališne kapele, koje svojom glazbom zabavljaju kupališne goste, koji više ne sjede sumorno u svojim sobama, izdržavajući propisanu dijetu, nego silaze i u perivoj ili na morski žal ili se pak uz glazbu veselo zabavljaju, pijući kavu ili čaj negdje na terasi svog hotela. Te kupališne kapele, brinu se uvijek za dobro raspoloženje, pa prema tome i sastavljaju svoj program u nastojanju, da bi zadovoljile sve, i staro i mlado.

Na prelazu iz predsezona u glavnu sezonu sama se kapela obično pojačava. Ali o tome ne želimo ovime govoriti, nego o nečem sasvim drugom. Kako sama kapela obično svira vani, njeni zvuci ne dopiru baš daleko, uslijed čega nastaje nepoželjno tiskanje i guranje među gostima, koji žele ugrabiti čim bolje i zgodnije mjesto, odakle mogu najbolje uživati u glazbenim melodijama.

Telefunkenov zvučnik u obliku gljive

Najveća gužva nastaje tako u neposrednoj blizini samog glazbenog paviljona.

Nije rijedak slučaj, da se mnogi od gostiju i naljuti, što nije dobio svoje već uobičajeno mjesto, dok drugi opet odlaze uz protest samo zato, što su stolovi rezervirani i na taj način nisu dobili željeno mjesto iako su ranije došli.

Savremena tehnika našla je međutim i tu izlaz. Danas više nije potrebno proširivanje same kapele novim članovima niti angažiranje dviju ili više kapela, budući da su sva veća kupališta po svojim terasama, perivojima i žalovima dala smjestiti velike zvučnike, koji posvuda prenose glazbu kupališne kapele. Na taj su način uklonjene sve one neugodnosti ograničenog prostora kod slušanja kupališne glazbe i gostima je omogućeno da na svakom koraku, bilo to u perivoju, u žalu ili na terasi uživaju u veselim zvucima glazbe. Oni se dakle sada mogu mirne duše šetati, uživati u ljepotama prirode, udisati svježi zrak i opojni

miris cvijeća i zelenila, a da se pri tom ne moraju odreći samog uživanja glazbe, koja ih tako prati svuda.

Za manja kupališta dovoljno je svega nekoliko zvučnika, smještenih po perivoju ili na žalu. Jasno je, da se tehnika i tu, kako to na primjer pokazuju Telefunkenova zvučna postrojenja u velikom morskome kupalištu, koje NS-zajednica „Kraft durch Freude“ uređuje na otoku Rügen, pobrinula za što dočernije zvučnike, koji najbolje odgovaraju samom mjestu, na kojem se nalaze, a osim toga im je i prenos savršen do u najmanje tančine.

Danas se zvučnici smještaju u zemlju ili se pak vješto kombiniraju sa samim osvijetljenjem, a gdje to nije moguće, kao na primjer po perivojima i žalovima, instaliraju se u obliku gljiva ili visećih lampi i tako su usklađeni s okolinom, da slušači imaju dojam kao da glazba izvire iz same prirode.

Poznata njemačka kupališta imaju već odavno takva Telefunkenova postrojenja, koja svuda nailaze na veliko priznanje publike.

Ljetni boravak u liječilištima i morskim kupalištima, kao i zimski oporavak po brojnim zimsko-sportskim sastajalištima pruža na taj način gostima daleko veće udobnosti nego prije, kojih se oni više ne bi htjeli odreći.

Nije stoga čudo, da se i inozemstvo sve više počinje služiti tim iskustvima i da tamošnja kupališta također u sve većem broju uvode takva njemačka zvučna postrojenja.

T. Pd.

Cijen. pretplatnike molimo, da izvole podmiriti pretplatu za tekuću godinu koja iznosi 25.- din, inozemstvo 50.- dinara.

One, koji su zaostali s pretplatom za prošlu godinu, molimo da istu što prije podmire.

PROMJENA VOZNOG REDA
na vicinal. željeznici Zagreb—Samobor
ljetni vozni red. Vlakovi kreću:

iz Zagreba u Samobor na radne dane u 6.15, 8.15, 10.15, 12.30, 14.00, 16.15, 19.00 i 20.35, na nedjelje i blagdane u 6.15, 7.20, 8.15, 9.20, 10.15, 11.20, 13.00, 14.00, 15.05, 16.15, 17.00, 20.35, i 21.45, iz Samobora u Zagreb na radne dane u 5.00, 6.20, 8.20, 10.20, 12.35, 14.05, 16.20, 19.05, i 20.40, na nedjelje i blagdane u 6.20, 8.20, 9.20, 10.20, 11.25, 13.05, 14.05, 15.10, 17.55, 19.05, 19.40, 20.40, 21.50.

Vozni red dobiva se besplatno na svim putničkim blagajnama.

Kupujem moderna vilu u Samoboru
na lijepom položaju sa vrtom. Ponude na adresu L o p a š i ć, Preradovićevo ulica 5, III kat.

Iznajmljuje se štagalj
prostrani, suhi odmah. — Uпитati kod gđe Fanike Rožman, Starogradska ulica, u mlinu.

Djevojku ili ženu
koja kuhati znati i ostali kućni posao obavlja tražim preko ljetnih mjeseci. Ostalo usmeno. Adresu ostaviti u škari S. Šeta